

2. *Traktatlige bestemmelser.*

5. For at afgrænse de formelle rammer er det nødvendigt først at kaste et blik på de bestemmelser i traktaterne om CECA, CEE og EURATOM, der angår muligheden for snævrere forbindelse med tredjelande.

a) Mulighed for tiltrædelse.

6. Alle tre traktater åbner mulighed for, at europæiske lande vil kunne søge om optagelse i det pågældende fællesskab¹⁾. Ansøgningen må i alle tilfælde stiles til Ministerrådet, der indhenter eksekutivorganets (Kommissionens) og for CECA's vedkommende Den Høje Myndigheds udtalelse og enstemmigt træffer beslutning om ansøgningen. I alle tre traktater går man ud fra, at der fastsættes bestemte betingelser for tiltrædelsen.

I traktaterne om CEE og EURATOM berører man desuden spørgsmålet om de tilpasninger af traktaten, der vil være nødvendige ved en tiltrædelse. Disse tilpasninger skal i forbindelse med optagelsesbetingelserne i øvrigt fastsættes ved en overenskomst mellem medlemslandene og det ansøgende land. En sådan overenskomst er ikke forudsat i CECA-traktaten.

7. Tiltrædelse er utvivlsomt den mest direkte form for tredjelandes indtræden i Fællesskabet. Ved en sådan tillægges der principielt det nye medlemsland de samme rettigheder og pligter, som påhviler de oprindelige medlemslande, selv om der især under hensyn til senere indtræden i et vist omfang kan gives præferencebehandling med hensyn til visse spørgsmål. Det må da i hvert enkelt tilfælde nøje fastlægges i optagelsesoverenskomsten.

Nærværende betænkning vil nærmere behandle spørgsmålet om, hvilke grundbestanddele af traktaterne der er ufravigelige, og på hvilke områder der kan gives begrænsede, principielt tidsbestemte indrømmelser under hensyn til særlige forhold i det tiltrædende land.

b) Mulighed for associering.

8. Medens den traktat, der ligger til grund for Det europæiske Kul- og Stålfællesskab,

ikke indeholder bestemmelser om associering af tredjelande²⁾, er der ved artikel 238 i CEE-traktaten og den ligelydende artikel 206 i EURATOM-traktaten åbnet mulighed for, at et tredjeland eller en gruppe af lande eller en international organisation associeres med Fællesskabet. En associering må bestå af et system af gensidige rettigheder og forpligtelser og bestemmelser om den fælles optræden og særlige fremgangsmåder.

9. Ved en associering bliver der utvivlsomt ikke skabt en så snæver tilknytning til Fællesskabet som ved en tiltrædelse. Da der i den pågældende artikel i traktaten intet siges om en associerings materielle indhold, kunne man udmærket tænke sig en associeringsordning, der med enkelte undtagelser indeholder tilsvarende bestemmelser som dem, der er ufravigelige ved en indtræden. Forskellen på en sådan vidtgående associering og en fuldstændig indtræden ville da praktisk taget kun bestå på det institutionelle område, det vil sige med hensyn til det pågældende tredjelandets medvirken ved Fællesskabets rådslagninger og beslutninger.

På den anden side kunne man tænke sig en associering med et ret snævert indhold, hvor fællesmarkedets væsentlige spørgsmål var holdt udenfor.

10. De mulige former for en associering vil blive behandlet indgående senere. Dog skal der allerede her gøres opmærksom på, at der eksisterer to muligheder for regionale præferencesystemer — nemlig toldunionen og frihandelsområdet. Desuden må man tage de muligheder i betragtning, der består i en handelsoverenskomst, som ikke principielt er undtaget fra mestbegunstigelsesklausulen.

c) Andre muligheder for en snævrere forbindelse med Fællesskabet.

11. Det spørgsmål melder sig, om der findes andre muligheder for tredjelandes forbindelse med Fællesskabet end indtræden eller associering. I givet fald kan der være forhold af politisk eller økonomisk natur, som kan gøre andre former for et snævert samarbejde ønskeligt for tredjelande.

I denne sammenhæng skal blot rejses

¹⁾ Se art. 98 i traktaten om CECA, art. 237 i traktaten om CEE og art. 205 i traktaten om EURATOM.

²⁾ CECA har dog i 1954 afsluttet en „associeringsaftale“ med Storbritannien til sikring af det løbende samarbejde.